

RĪGAS CIRKS PIEDĀVĀ “SARUNAS PAR CIRKU” #6 Saruna ar apvienības “Le Doux Supplice” dalībniekiem

Saruna ar apvienības “Le Doux Supplice” dibinātājiem Pjēru-Žanu Bréo un Kamillu Ro-Verprē, kas 2024. gada oktobrī uzstājas Rīgas cirkā ar izrādi “Oda ballei”.

Labdien visiem un laipni lūgti šajā īpašajā Rīgas cirka podkāsta epizodē! Mani sauc Māra Pāvula un es esmu Rīgas cirka direktore, un man ir prieks šodien vadīt šo sarunu ar mūsu viesiem – Pjēru-Žanu Bréo un Kamillu Ro-Verprē no kompānijas “Le Doux Supplice”. Viņi šovakar noslēgs savu izrāžu sēriju šeit, Rīgā, iezīmējot mūsu sezonas noslēgumu, kas bija veltīta mūsdienu franču cirkam. Šī sezona arī svin mūsu Rīgas cirka atvēršanu pēc nozīmīgiem rekonstrukcijas darbiem.

Viņu izrāde “En attendant le grand soir” ir piesaistījusi publikas uzmanību, apvienojot deju, akrobātiku un tiešu mijiedarbību ar skatītājiem. Mēs runāsim par viņu karjeras ceļu, šīs izrādes radīšanu un viņu redzējumu par mūsdienu cirku.

Labdien, Pjēr-Žan un Kamilla, liels paldies, ka šodien pievienojāties mums! Kā jums līdz šim ir pagājušas šīs divas izrāžu dienas šeit, Rīgā?

Kamilla: Labdien, Māra, mums šīs divas pirmās dienas ir pagājušas lieliski. Mums bija teikts, ka Latvijas publikai, iespējams, būs grūti iesaistīties dejā, bet galu galā katru vakaru ir īsta ballīte, tāpēc mēs esam ļoti priecīgi.

Pjērs-Žans: Šī vieta ir brīnišķīga, pilna vēstures, un mums tie ir ideāli apstākļi. Šī arēna – tā ir lieliska.

Pjēr-Žan, vai jūs varētu mums pastāstīt mazliet par savu pirmo tikšanos ar cirku, kā šī kaislība attīstījās un kā tā kļuva par profesiju?

Pjērs-Žans: Tas notika pirms dažiem gadiem, bet mana pirmā tikšanās bija kā mīlestības stāsts. Tieši tā es atklāju cirku, jo es nāku no vides, kas vispār nebija saistīta ar cirku vai ielu mākslu. Es sāku žonglēt, sāku interesēties par šo jomu, tad uzsāku savas pirmās akrobātikas nodarbības. Tajā laikā es vēl studēju pilnīgi nesaistītā nozarē. Kad pabeidzu studijas, es nolēmu piedalīties cirka skolu konkursos. Es pavadīju gadu Šamberī, un tur satiku pedagogu Aleksandru del Perudžiju, kurš mani iedvesmoja un atbalstīja. Pēc tam es pievienojos savai pirmajai kompānijai. Es vienmēr esmu strādājis dažādās kompānijās kā izpildītājs, vienlaikus attīstot savus personiskos projektus.

Kamilla, kāpēc izvēlējāties cirku?

Kamilla: Es cirku atklāju 2012. gadā, kad pievienojos kolektīvam *La Basse Cour*. Līdz tam es bieži apmeklēju izrādes, bet ne konkrēti cirka izrādes. Es vairāk apmeklēju dejas un ielu mākslas priekšnesumus. 2012. gadā es satiku šo kolektīvu. Man šķiet, ka mani ļoti piesaistīja kolektīvais un cilvēciskais aspekts, kas mani pilnībā aizrāva un ievilka šajā pasaulē.

Kā radās kompānija *Le Doux Supplice*? Jūs abi esat tās dibinātāji. Vai varat pastāstīt par kompānijas izveides stāstu?

Pjērs-Žans: Tā izveidojās no iepriekšējām pieredzēm. Kopš 2007. gada es biju daļa no kompānijas *Le Cubitus du Manchot*, ar kuru mēs līdzradījām kolektīvu Nimā, ko sauc *La Basse Cour*. Mēs apvienojām resursus, lai nodrošinātu administrāciju un izveidotu asociāciju projektu atbalstam. Šī kompānija no trijotnes pārtapa par kolektīvu, kura ietvaros mēs radījām izrādi cirka teltī. Šajā projektā piedalījās 15 cilvēki, un mēs ar izrādi *Le Ballet Manchot* ceļojām apkārt līdz 2014. gadam.

Kamilla: Kompānija, kāda tā pastāv šodien, *Le Doux Supplice*, dzima arī no mūsu tikšanās kolektīvā *La Basse Cour* 2012. gadā. Tā apvienoja mūsu abu ceļus – Pjēra-Žana māksliniecisko ceļu cirka

jomā jau gandrīz divdesmit gadu garumā un manu ceļu. 2018. gadā mēs nolēmām to konkretizēt, un oficiāli dibinājām kompāniju.

Pjērs-Žans: Tas arī atbilst brīdim, kad es uzsākos māksliniecisko vadību kā individuāls mākslinieks. Tajā pašā laikā Kamilla nonāca punktā, kur mēs sapratām, ka viens otru lieliski papildinām un ka mūsu sadarbība darbojas ļoti labi. Mēs jutām vēlmi doties paši savā ceļā.

Ja mēs runājam par kompānijas attīstību un izrādes veidošanu, tad tas viss noved pie izrādes “En attendant le grand soir”, kas ir iemesls, kāpēc jūs esat šeit Latvijā. Vai varat pastāstīt mazliet, kā šī izrāde radās? Kāds bija tās veidošanas process, lai radītu izrādi, ko redzam šodien?

Pjērs-Žans: Es vienmēr esmu strādājis uz robežas starp deju un akrobātiku, ko dažkārt sauc par “dejas akrobātiku” vai “acro-dance”. Man vienmēr ir bijusi īpaša interese par sociālo deju, un es arī esmu ievērojis, ka mūsdienās cilvēkiem ir arvien mazāk iespēju spontāni dejot. Deja ir kļuvusi par noteiktu speciālistu vai kopienu lietu, piemēram, salsa, tango, tehno un tā tālāk. Trūkst tās spontanitātes, kāda reiz bija.

Es sāku pētīt balles un tautas deju vēsturi. Tad es piešķīru šīm tēmām akrobāta un akrobātisko lēcienus redzējumu, jo, manuprāt, būt uz kāda pleciem vai kāda rokās rada līdzīgas sajūtas. Es gribēju dalīties ar šo pieredzi, atgriezties pie savstarpējās uzticēšanās, kopīgu piedzīvojumu pieredzēšanas – divatā vai grupā. Šī ideja par reibumu, par līdzsvara izjaukšanu un spēlēšanos ar to man šķita saistoša. Tieši šī līdzsvara zaudēšanas ideja savienoja deju vai akrobātiku. Šajā izrādē es gribēju izveidot procesu, kas pamazām stāsta, ka mēs spēlēsimies, uzticēsimies viens otram, mazliet atbrīvosimies un atvērsimies iespējai, ka deja ir skaists veids, kā būt kopā.

Jūs esat diezgan liela grupa uz skatuves šajā izrādē. Kāda bija citu mākslinieku loma tās veidošanas procesā? Un kā jūs izvēlaties cilvēkus, ar kuriem vēlaties strādāt un radīt izrādes?

Pjērs-Žans: Izrādes tapšanas laikā es paralēli piedalījos projektā ar *La Compagnie XY* viņu projektā *Les Voyages*, kas bija publiskās telpas projekts. Šī kompānija veido lielu akrobātikas saimi. Mūsu dalībnieku atlase vairāk balstījās uz personiskām attiecībām un sajūtām. Šai izrādei mēs neveicām oficiālu atlasu. Man jau bija prātā sastāvs ar akrobātiem, kuriem patīk dejot. Tas bija galvenais nosacījums – dalīties ar šo mīlestību pret deju. Un tas bija vienkārši izveidot sastāvu.

Mēs uzaicinājām dejojājus ar klasiskās un laikmetīgās dejas pieredzi, kas sniedza citu perspektīvu uz deju un pacēla to vēl augstākā līmenī. Pievienojām arī Gijomu, kurš ir tradicionālo deju pazinējs un kopš bērnības piedalījies tradicionālajās ballēs Francijā. Viņa pieredze bija vērtīga, lai izrādē ienestu šo aspektu. Mūsu komandā ir arī Boriss – jutīgs DJ ar klauna un bītboksa pieredzi, kurš pievienoja humoru un mazliet atšķirīgu skatījumu.

Kamilla: Jā, viņš ir kā kontrapunkts. Viņš arī palīdz skatītājiem identificēties ar izrādi, jo pārējie akrobāti un dejojāji ir ļoti virtuozī un skaisti. Es domāju, ka Boriss palīdzēja saglabāt izrādes cilvēcību un pietuvināt to skatītājiem.

Es iedomājos, ka ne visi klausītāji saprot, kā top izrāde. Kādi ir izrādes veidošanas soļi? Kā tiek radīta cirka izrāde? Varbūt varat pastāstīt par šiem soļiem, lai sniegtu priekšstatu, kā tas viss notiek un cik ilgu laiku tas prasa?

Pjērs-Žans: Ir ļoti daudz veidu, kā to darīt. Nav vienas noteiktas receptes. Šai izrādei sākumā bija daudz pētniecības posmu – grāmatas, video, mūzika. Es daudz klausos mūziku, kas mani iedvesmo. Es izveidoju savā galvā filmu, scenāriju, ko piedāvāju komandai. Katrā rezidencē mēs tikāmies un strādājām pie scenārija, un rezidenci pēc rezidences es to modificēju. Protams, tas attīstījās arī ar komandu, jo starp filmu, kas ir manā galvā, un realitāti vienmēr ir atšķirība. Ir jābūt gatavam atteikties no dažām idejām un atstāt vietu citiem, jo svarīgākais ir panākt, lai katrs atrod savu vietu šajā kopdarbā.

Pirmais gads aizritēja līdz radās pirmais skices veidojums. Pēc tam nāca otrs gads, kad mēs šo

ideju slīpējām. Tātad no pirmās idejas līdz izrādes prezentācijai pagāja aptuveni trīs gadi.

Kamilla: Pirmajā gadā, kad Pjērs-Žans veidoja scenāriju, mēs arī meklējām līdzekļus, lai varētu strādāt. Meklējām finansējumu un vietas, kur varētu mēģināt, jo *Le Doux Supplice* nav pastāvīgas telpas. Mēs meklējām teātrus, kas mūs varētu uzņemt un ļaut radīt un iztēloties izrādi.

Cik daudz rezidenču nedēļu jūs esat aizvadījuši? Vai jūs esat tās saskaitījuši?

Kamilla: Mēs tās sākumā skaitījām. Man šķiet, ka sākotnēji mums bija plānotas 16 rezidenču nedēļas, un izrāde pirmizrādi piedzīvoja 2019. gada novembrī, tieši pirms pandēmijas. 2020. gads mums bija diezgan savāds, jo izrādi tajā gadā nospēlējām tikai astoņas reizes, galvenokārt pirms Francijā tika ieviesti pirmie stingrie ierobežojumi. Vasarā mēs pārvērtām paredzētās izrāžu dienas par rezidencēm, lai turpinātu strādāt, atjaunotu saikni komandā un uzturētu projektu dzīvu. Galu galā mēs aizvadījām vairāk rezidenču, nekā sākotnēji plānots.

Cik izrāžu kopumā jūs esat nospēlējuši?

Kamilla: Es to šorīt saskaitīju. Šovakar būs 170. Izrāde un 2025. gadā mēs svinēsim 200. izrādi. Mēs esam ļoti priecīgi.

Cik liela nozīme ir mūzikai, veidojot izrādes atmosfēru?

Pjērs-Žans: Tā ir būtiska. Mēs daudz domājam par to, ko mēs vēlamies parādīt. Kā panākt, lai akrobātiskās kustības izskatās dejiskas? Tas lielā mērā ir saistīts ar mūziku, ar to, ko mēs ļaujam skatītājiem dzirdēt. Mērķis bija izvairīties no klišejiem un atrast smalku niansi, kas atšķir mūsu pieeju no ierastajiem risinājumiem. Es pavadīju daudz laika, meklējot un klausoties mūziku. Bieži saņemam atsauksmes par mūsu skaņu celiņa kvalitāti – tā patiešām ir skaista un daudzveidīga.

Es arī apzināti pieņēmu drosmīgus lēmumus – pāriet no viena stila uz citu. Bija risks, ka tas izskatīsies kā tautas deju stilu apkopojums, kas nebija mūsu mērķis. Mēs iedvesmojāmies no daudzām lietām, jo sapratām, ka arī mūsdienās ir cilvēki, kuri rada mūziku, kas balstīta pagātnes tradīcijās. Viss ir cilvēces vēstures nepārtraukts ceļš. Skaistums slēpjas tajā, ka šīm lietām ir bijusi lēna attīstība, un tās pieder mums visiem. Mūsu ideja nebija izmantot vienkāršus risinājumus ar mūziku, kas liktu visiem dejot. Mani ļoti aizrāva šie meklējumi, un pašlaik es jau meklēju mūziku nākamajam gadam – tas ir ļoti iedvesmojoši.

Patiešām, jūsu mūzika izrādē ir ļoti labi izvēlēta. Tā palīdz veidot ritmu un dažkārt radikāli maina atmosfēru no vienas uz otru. Vakar redzēju, ka pat mazi bērni spēja noskatīties izrādi, kas ilgst pusotru stundu. Tik garas izrādes mūsdienās ir reti gan cirka izrādēm, gan komandām, kas ir tik lielas. Bet šī uzmanības noturēšana – man šķiet, ka mūzika tam ļoti palīdz. Es pat teiktu, ka mūzika ir šīs izrādes scenogrāfija. Izrādē, izņemot disko bumbu finālā, nav gandrīz nekādas scenogrāfijas. Bet jūs esat izvēlējušies spēlēt 360 grādu telpā. Kāpēc šī izvēle? Kādi ir šī risinājuma izaicinājumi un priekšrocības?

Kamilla: Izrāde sākotnēji tika veidota kvadri-frontālā formātā (ar skatītājiem četrās pusēs). Tā bija apzināta vēlme nojaukt ceturto sienu, kas pastāv teātrī. Mākslinieki sākumā ir paslēpušies skatītāju rindās un atrodas vienā līmenī ar publiku. Tas simbolizē domu, ka šajā vakarā mēs visi esam vienā piedzīvojumā, vienā kopienā – nav dalījuma starp māksliniekus un skatītājiem.

Pjērs-Žans: Ideja bija neko neslēpt. Kvadri-frontālais formāts arī ļauj mums pielāgoties dažādām vietām – lielām teātra skatuvēm, ārtelpām vai cirka teltīm, kur formāts kļūst cirkulārs.

Kamilla: Šī izrāde pielāgojas visdažādākajām telpām. Tiklīdz ir piemērota spēles telpa, mēs varam uzstāties jebkur.

Pjērs-Žans: Mēs arī vēlamies saglabāt vieglumu, pārvaldājam minimālu aprīkojumu – galvenokārt cilvēkus, nevis materiālus. Tas palīdz samazināt loģistiku un ir ekoloģiski atbildīgāk. Tajā pašā laikā mēs uzstājam, ka vēlamies palikt kopā kā liela komanda, jo tas mūsdienās ir svarīgi, pat ja tas

dažreiz rada izaicinājumus vai bažas par izmaksām. Mēs uzskatām, ka būt kolektīvam ir būtiski.

Tas ir ļoti interesanti, manuprāt, šī izrāde šķietami ir ļoti tālu no tradicionālā cirka vai cirka tradīcijām. Bet tajā pašā laikā, skatoties to šeit, Rīgas cirkā, man radās sajūta, ka patiesībā tajā ir tik daudz līdzību ar tradicionālo cirku. Piemēram, darbs aplī vai kvadri-frontālajā formātā. Izaicinājums strādāt visos virzienos, pievēršot uzmanību visiem skatītājiem, nespējot paslēpties vai palikt ēnā – mākslinieks vienmēr ir redzams. Skatītāju uzaicināšana uz skatuves un kontakta veidošana, kas ir ļoti izteikta, un darbs ar mūziku, kas rada ritmu. Izrādei ir dramaturģija, kas atgādina tradicionālo cirka priekšnesumu. Un lielā komanda uz skatuves rada iespaidu par cirka lielumu un burvību. Šķita, ka izrāde it kā šķiet visattālākā no stereotipiem, kādi skatītājiem varētu būt par cirku, īpaši tiem, kas pirmo reizi ierodas Rīgas cirkā pēc tā renovācijas un koncepta maiņas. Taču tajā pašā laikā ir tik daudz koda elementu, kas saista to ar tradicionālo cirku un ko bieži nemaz nevar atrast laikmetīgajā cirkā.

Pjērs-Žans: Jā, tā ir ļoti pamatīga analīze par to, kur mēs atrodamies un kas padara šo par cirku. Tiešām, tur ir riska elements, ir klauns, ir caurspīdīgums un mijiedarbība ar skatītājiem, darbs aplī un arī tas tautas aspekts – labā nozīmē. Mēs skaidri atrodamies šajā vietā. Mēs ļoti mūsdienīgi pētot akrobātiku, cenšamies mainīt un pārveidot kodus. Bet sajūta, tas savijojums, paliek tas pats. Tas ir atšķirīgs no dubulta salto vai sarežģītiem trikiem, taču mēs spēlējam ar citiem līdzekļiem, un emocijas tomēr ir tās pašas. Dramaturģiskajā uzbūvē mēs iedvesmojamies no klasiskā cirka kodiem.

Mēs jau runājām par scenogrāfiju, mūziku un komandu, bet man šķiet, ka ir vēl viens ļoti svarīgs šīs izrādes aspekts – jūsu mijiedarbība ar publiku. Skatītāji kļūst par īstām izrādes sastāvdaļām. Vai jūs varat pastāstīt, kāpēc izvēlējāties iet šo ceļu? Un kā jūs strādājat pie šīs mijiedarbības, lai to attīstītu līdz tam līmenim, ko redzam šobrīd? Vai visur, kur jūs uzstājaties, skatītāji ir gatavi šādai līdzdalībai?

Pjērs-Žans: Jā, tas mums prasīja daudz laika. Es jau iepriekš pieminēju *Les Voyages* projektu kopā ar kompāniju XY, kas mums ļāva daudz eksperimentēt publiskajā telpā, doties piedzīvojumos ielās, veicot akrobātiskus trikus kopā ar nepazīstamiem garāmgājējiem. Tas ļoti palīdzēja tiem, kas vēlāk piedalījās *Le Grand Soir* projektā. Mēs šo darbu pārnesām arī uz tā sauktajām “savvaļas ballēm”. Mēs devāmies ielās ar Bluetooth skaļruni un MP3 atskaņotāju, mēģinot uzaicināt cilvēkus piedzīvot deju kopā ar mums. Tas mums daudz iemācīja par smalkumu un maigumu ielūgumos, jo publiskajā telpā cilvēki ne vienmēr gaida, ka viņus aicinās piedalīties.

Kamilla: Runa nav par piespiešanu. Nekad nav bijusi vēlme piespiest cilvēkus piedalīties vai izmantot viņus savā labā.

Pjērs-Žans: Tieši tā. Mēs negribējām, lai cilvēki justos neveikli vai izmantoti. Katrā rezidencē mēs praktizējām šo pieeju. Tagad, tuvojoties 200. izrādei, joprojām dažreiz mēs saskaramies ar neveiksmēm. Bet mēs esam iemācījušies nesteigties, necensties izmisīgi piesaistīt partnerus. Tas notiek caur skatienu, mierīgi un ar laiku. Mūsu procesā mēs zinām, ka tas rada vēlmi piedalīties, iespējams, ne visiem un ne vienā ritmā, bet mēs spējam atpazīt tos, kuri ir gatavi.

Kamilla: Mēs daudz strādājam pie tā, lai nebūtu labākie dejotāji, bet labākie partneri. Runa nav par perfektu deju, bet par dāsnumu un spēju pielāgoties partnerim.

Pjērs-Žans: Un beigās mēs nonākam pie interesantas manipulācijas idejas, jo, izmantojot šo procesu, mēs saprotam, ka varam iesaistīt cilvēkus horeogrāfiskā uzvedumā. Tas ir jautājums, ko mēs plānojam izpētīt nākamajā projektā. Ar dažiem paņēmieniem mēs varam panākt, ka cilvēki dara tieši to, ko mēs vēlamies, un tas ir ļoti aizraujoši.

Kā skatītāju, mani visvairāk aizkustināja rūpes, kas bija redzamas uz skatuves. Man šķita, ka tas ir ļoti spēcīgi izteikts izrādē jau no paša sākuma. Kad es runāju par cirku, es bieži pieminu šo vērtību – rūpes vienam par otru. Šajā izrādē tas bija acīmredzams – gan fiziskā, gan

emocionālā drošības telpa, ko dalībnieki rada viens otram. Tas bija redzams gan atbalstoties vienam uz otra, gan arī tad, kad akrobāti bija augstu gaisā. Visa komanda uz zemes koncentrējās uz cilvēku augšā, rūpes bija ne tikai žestos, bet arī skatienos. Šīs rūpes tika nodotas arī skatītājiem, kas tika aicināti piedalīties. Vai tas, jūsuprāt, ir kas tāds, kas nāk no tehnikas un prakses, vai arī tas ir kaut kas, par ko jūs īpaši domājat izrādes radīšanas procesā?

Kamilla: Es domāju, ka tas ir pat vairāk nekā tikai tehnikas vai prakses jautājums. Es domāju, ka tas ir dziļi iesakņojies mūsos pašos. Rūpes vienam par otru ir daļa no mūsu būtības. Uz skatuves mēs esam ļoti uzmanīgi pret publiku un viens pret otru, bet tā tas ir arī ārpus skatuves. Mēs ar Pjēru-Žanu vienmēr cenšamies būt iejūtīgi pret mūsu komandu, un šī attieksme ir abpusēja. Iespējams, tieši tāpēc tas tik ļoti izpaužas uz skatuves – jo tas nāk no mūsu pašu dziļākās būtības.

Pjērs-Žans: Es neesmu pārliecināts, ka tas ir dabiski saistīts ar akrobātikas vai pāru akrobātikas praksi. Tas var būt tā, bet tas ne vienmēr tā ir. Akrobātikā un pāru akrobātikā ir arī ļoti grūti aspekti, it īpaši darbā duetu vai kolektīvajā akrobātikā. Rūpes un uzmanība ne vienmēr ir garantētas. Taču mēs apzināti cenšamies tās attīstīt, jo gadu gaitā esam sapratuši, ka tas ir veids, kā mēs varam turpināt darbu ar prieku un gandarījumu. Tas ir arī tas, ko mēs vēlamies nodot skatītājiem – mūsu attiecības ar pasauli. Mūsu darbā centrā ir attiecības – attiecības ar sevi, ar partneri, ar telpu, ar publiku. Attiecību rūpes ir būtiska mūsu kompānijas darba sastāvdaļa.

Mēs runājam par rūpēm un attiecībām ar skatītājiem. Vai ir vēl kādas idejas vai vērtības, ko jūs vēlaties nodot caur saviem darbiem?

Kamilla: Jā, *Le Grand Soir* ļoti spēcīgi runā par kopības sajūtu un to, ka mums jāiemācās darboties kopā. Mūsu sabiedrība ir sadalīta un dažreiz viedokļi atšķiras, bet mēs esam vienoti laikā un telpā. Mums ir jāatrod veids, kā dzīvot kopā un pārvarēt nākotnes izaicinājumus. Šī ideja ir ļoti spēcīgs pamats mūsu domām un mūsu nākotnes projektiem.

Pjērs-Žans: Taču mēs cenšamies izvairīties no pārāk tiešiem vēstījumiem. Izrāde stāsta pati par sevi un par savu radīšanas procesu. Mūsu uzdevums ir radīt vidi, kurā katrs komandas dalībnieks var atrast savu vietu. Mēs ļaujam izrādei dabiski attīstīties, un tas, ko skatītāji tajā saskata, dažreiz mūs pašus pārsteidz. Mēs koncentrējamies uz savu darbu un emocijām, ko vēlamies piedzīvot. Tas, ko skatītāji no tā iegūst, ir brīnums, kas rodas viņu pašu pieredzē.

Un kādi ir jūsu kompānijas nākotnes projekti? Ko vēl mēs varētu sagaidīt?

Kamilla: Mums ir duets *La Concordance des Temps*, ko veidoja Pjērs-Žans un Gijoms Sendrons, un tas tika prezentēts 2022. gadā. Tas pēta attiecības un pāru akrobātikas tehniku jaunā veidā. Turklāt mēs plānojam jaunu lielu izrādi ar 10 māksliniekiem uz skatuves, kas iznāks 2026. gadā un sauksies *Les Petites Épopées*.

Pjērs-Žans: Jā, ar Gijomu mums jau ir bijusi vairāku projektu sadarbība. *Le Grand Soir* mums ļāva izpētīt attiecības starp partneriem, piemēram, kā kopā dejojot vai vienam otru balstīt. Mēs šo pieredzi padziļinājām duetā *La Concordance des Temps* duetā, kas bija kā tilts starp *Le Grand Soir* un *Les Petites Épopées*. Mūsu nākamais projekts koncentrēsies uz pūļa iesaisti un lielām telpām pilsētu laukumos, radot lielu piedzīvojumu, kas iesaistīs arī skatītājus. Tas būs mūsu veids turpināt pētīt kustību, līdzdalību un emocijas.

Es jums uzdošu jautājumu, ko mēs uzdodam visiem viesiem šajā podkāstā – kas, jūsuprāt, ir laikmetīgais cirks?

Pjērs-Žans: Uz šo jautājumu ir grūti atbildēt, jo Francijā laikmetīgais cirks ir ieguvis tūkstoš dažādas sejas. Tas ir attīstījies neskaitāmos veidos, un tas ir labi. Mēs mēģinām uz šo jautājumu atbildēt ar savām izrādēm un pētījumiem. Es joprojām jūtos kā daļa no cirka pasaules, pateicoties tā pieejamībai plašākai sabiedrībai, tomēr neesot tikai izklaides produkts. Man cirks nozīmē pieejamību, līdzsvaru starp intelektuālo un brīvību.

Kamilla: Tajā pašā laikā ir arī laikmetīgā cirka darbi, kas mūsdienās ir mazāk pieejami. Man šķiet, ka aizvien vairāk attīstās tāds cirks, kas tiek veidots teātra zālēm un kas ir mazāk pieejams plašai sabiedrībai.

Pjērs-Žans: Un tas savukārt maina citas robežas. Katrā ziņā mēs nespriežam par to, kas mums ir laikmetīgais cirks. Mūsu atbilde ir mūsu izrādes. Bet, manuprāt, kas cirku raksturo, ir tā pieejamība plašākai publikai un riska faktors, kas joprojām ir tā pamatos. Tomēr laikmetīgais cirks, manuprāt, piepilda ļoti daudzveidīgas funkcijas.

Kamilla: Es strādāju struktūrā Monpeljē, kas organizē cirka festivālu, un mūsu auditorijā ir jauni cilvēki. Mums ir universitāšu studenti, bet ir arī auditorija vecumā no 20 līdz 30 gadiem. Manuprāt, cirks ir arī joma, kas sevī iekļauj jautājumus par vidi, dzimumu un digitālajām tehnoloģijām. Tas viss šobrīd attīstās, un tas ir ļoti interesanti.

Liels paldies, Pjēr-Žan un Kamilla, par šo aizraujošo diskusiju! Jūsu izrāde ir bijusi noslēguma punkts franču cirka sezonai šeit Rīgā. Esmu pārliecināta, ka mūsu klausītāji – neatkarīgi no tā, vai viņi redzēja izrādi “En attendant le grand soir” vai nē – tagad ir ieinteresēti uzzināt vairāk par jūsu darbu un laikmetīgā cirka nākotni. Vēlreiz liels paldies!